

Зернецький П. В., Кучерова О. О.

Національний університет “Києво-Могилянська Академія”

СМИСЛОВІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ТА АВСТРАЛІЙСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО ІНТЕРНЕТ ДИСКУРСУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

У статті розглянуто прагма-семантичну структуру політичного інтернет дискурсу на матеріалі сайтів провідних австралійських (Національної та Ліберальної) і українських («Європейська Солідарність» і «Голос») політичних партій. Результати дослідження свідчать, що сайти правоцентристських партій України та Австралії мають різний семантичний і прагматичний статус.

Ключові слова: політичний дискурс, смислова структура, макротема, мовленнєві акти.

The article deals with the pragma-semantic structure of political internet discourse based on the sites of the main Australian (National and Liberal) and Ukrainian (“European Solidarity” and “Holos”) political parties. The results show that the sites of these centre-right political parties have different semantic and pragmatic status.

Keywords: political discourse, structure of meaning, macrotopic, speech acts.

Інформація на політичних сайтах організована за допомогою відповідних фреймів [7], при цьому задіяні когнітивні процеси [6]. У такий спосіб політичні лідери формують світоглядні моделі їхнього електорату та заохочують до активної участі у виборчому процесі [2, 5]. Дискурс розглядаємо як динамічний, тривалий процес, як послідовність комунікативно-ментальних дій, які мають певну мету мовленнєвого впливу адресанта на адресата [3, 8]. Смісл дискурсу розглядаємо як прояв прагма-семантичних особливостей розгортання дискурсу.

Метою дослідження є проаналізувати та порівняти смислову структуру сайтів правоцентристських політичних партій України

(партія «Європейська Солідарність» і партія «Голос») і Австралії (Ліберальна і Національна партії).

Україна і Австралія мають спільний перелік цінностей, такі як права людини, вільний ринок в економіці, громадянське суспільство, тощо. Ці цінності формують основні макро теми або фрейми політичного дискурсу [2]: економіка, охорона здоров'я, національна безпека, соціальна політика, культура. Така організація дискурсу робить процес читання програм відносно легким та швидким. А з іншого боку забезпечує відповідну макроінтенцію адресата. В досліджуваних дискурсах такі макро теми є дещо різними.

Для аналізу прагматичного, або комунікативно-інтенціонального, аспекту дослідження дискурсу ми будемо послуговуватися термінами Г. Г. Почепцова [4], який за характером висловлювання виокремлює шість основних типів мовленнєвих актів (МА): констатив, промісив, менасив, перформатив, директив і квеситив. МА є найпростішим складником у системному аналізі дискурсу.

Для сайтів Ліберально-національної коаліції Австралії характерним є використання МА **констативів** (твердження), а саме що було зроблено, загальною макроінтенцією є інформування про їхні досягнення та загальний стан речей: *бюджет було стабілізовано, 1,5 мільйонів нових робочих місць було створено, виділено 31 мільярд доларів на фінансування медичних установ*. Інформація подається у формі звітів за період, що вони знаходяться при владі, іноді плани на майбутнє, також інформація, куди можна звертатись, якщо виникають проблеми. Це можуть бути не лише державні установи, але і волонтерські організації,

такі як Армія Спасіння. А також МА **промисиви** (обіцянка): *будемо продовжувати, будемо підтримувати.*

В тексті програми партії «Європейська Солідарність» спостерігаємо переважно використання МА **констативів**: *Україна та Європейський Союз підписали Угоду про Асоціацію у повному обсязі; Україна виконала усі критерії лібералізації візового режиму з країнами ЄС та МА **непрямих промисивів**: Україна ніколи не змириться з порушенням прав своїх громадян; влада повинна захищати право на релігійне, культурне, мовне самовизначення всіх громадян; творення сильних самоврядних громад наблизить державне управління до європейських стандартів; окуповані території мають бути повернені.* Натомість, прагматичною особливістю сайтів партії «Голос» є використання мовленнєвих актів **промисивів**, а саме що можна зробити: *ми вкладаємо, ми збільшимо, ми підтримаємо; а також: у нас є всі можливості, українцям потрібні.*

В результаті дослідження було запропоновано семантичні моделі побудови дискурсів політичних документів правоцентристських партій Австралії та України.

Ліберальна і Національна партії Австралії:

- що зроблено; (які існують соціальні проблеми)
- хто робить; (до кого можна звертатися – державні та недержавні суспільні організації: армія спасіння)
- де можна дізнатися про те, що зроблено (посилання на більш ґрунтовний опис)

Партія «Європейська Солідарність»:

- класична постановка завдання у визначених термінах;
- пропонування її вирішення у правоцентристських традиціях;
- сучасне бачення шляхів подолання проблем

Партія «Голос»:

- вибір найболючіших суспільних проблем
- наполягання на їх найшвидшому вирішенні

Результати дослідження свідчать, що сайти правоцентристських партій України та Австралії мають різний семантичний і прагматичний статус і розгортання дискурсу відбувається за відмінними семантичними моделями. Порівняльний аналіз політичних дискурсів різних країн надає нові дані про реальне функціонування відповідних мов у цих країнах.

Література

1. Зернецька, О., Зернецький, П. PR-маніпуляційний вплив. Комунікативна теорія і практика. *Політичний менеджмент*. 2003. №3, С. 101–113.
2. Зернецький П., Кучерова О. Семантичні структури в дискурсі американських блогів. *Мова: класичне – модерне – постмодерне*. 2020. №6, С. 5–16.
3. Куранова С. Прагматична координата моделювання дискурс-портрета мовної особистості. *Мова: класичне – модерне – постмодерне*. 2020. №6, С. 50–68.
4. Почепцов Г. Г. Предложение / Г. Г. Почепцов // Теоретическая грамматика современного английского языка / И. П. Иванова, В. В. Бурлакова, Г. Г. Почепцов. М.: Высшая шк., 1981. С. 64–281.
5. Chen, P., Gibson, R., & Geiselhart, K. *Electronic Democracy? The Impact of New Communications Technologies on Australian Democracy*. The Australian National University, 2006. 115 p.
6. Dijk, van T. A. *Cognitive Discourse Analysis. An Introduction*. 2000. Version 1.0. October 25, 2000 URL:
<http://www.discursos.org/unpublished%20articles/cogn-dis-anal.htm>
(30.04.2020)
7. Graber, D. A., Smith, J. M. Political Communication Faces the 21st Century. *Journal of Communication*. 2005. Vol. 55, Issue 3, P. 479–507.
8. Huang, Y. *The Oxford Handbook of Pragmatics*. Oxford: Oxford University Press, 2017. 711 p.